

Născut la Timișoara în 1967, Cătălin Dorian Florescu trăiește în Elveția din 1982. A urmat studii de psihologie și psihopatologie la Zürich, specializându-se în terapia umanistă Gestalt. După absolvire a lucrat ca psiholog într-un centru de reabilitare pentru dependenții de droguri. Din 2001 este scriitor liber-profesionist. A publicat romanele *Wunderzeit* (*Vremea minunilor*, 2001; Humanitas, 2022), *Der kurze Weg nach Hause* (*Scurtul drum spre casă*, 2002), *Der blinde Masseur* (*Maseurul orb*, 2006), *Zaira* (2008), *Jacob beschließt zu lieben* (*Jacob se hotărăște să iubească*, 2011; Humanitas, 2022), *Der Mann, der das Glück Bringt* (*Bărbatul care aduce fericirea*, Humanitas, 2016), *Der Feuerturm* (*Turnul de foc*, 2022, în curs de traducere la Humanitas) și volumul de povestiri *Der Nabel der Welt* (*În buricul pământului*, Humanitas, 2019). Cărțile sale au fost traduse în peste zece limbi.

CĂSUȚA GALBENĂ A VĂMII ARE GEAMURI ȘI MAI multe uși care se deschid și iar se-nchid. Precis că tata va găsi o ieșire. Precis că nu pun cei dinăuntru mâna pe el. Tata e nemaipomenit când e vorba de lucruri importante. Iar acum e vorba de lucruri importante. Acum nu suntem la cinema, suntem în realitate. Prin urmare, așa arată ea, realitatea, și tata se pricepe bine la treburi din astea. Reușește el cumva să scape și din căsuța de colo, din față. E prea deștept pentru unii ca ăia. Doar tot el m-a dus odată și în America. Reușește el cumva, iar povestea se va sfârși cu bine.

Aici, așadar, fac militărie *băieții noștri*. Aici, așadar, la capătul patriei. *Băieții noștri* – așa le zice crainicul de la Telejurnal și, de fiecare dată, vocea îi tremură puțin. Vocea tremură, pământul poate să tremure și el. În 1977, la noi a tremurat zdravăn pământul. Însă când tremură vocea, atunci se vorbește despre ceva cu o însemnătate aparte. Așa mi-a explicat mama.

— Puișor, e cât se poate de simplu, spusese ea. Într-o zi, când tu vei fi primul în clasă și-l vei fi întrecut pe colegul acela al tău, Rașa Mircea, atunci, ori de câte ori voi povesti despre asta, are să-mi tremure vocea.

Mama exagerează îndată ce i se oferă prilejul. În orice caz, ce încerca ea să zică era că toate astea au oarecum de-a face cu mândria. Dar așa obișnuiesc mamele, mereu se exprimă încălțit și pe ocolite. Mai întâi îți strigă de o sută de ori „puiul mamei“ și numai pe urmă intră, în sfârșit, în subiect. Te apucă disperarea, nu alta.

De la distanță, băieții noștri nu ne scapă din ochi mașina, oprită în parcare goală de la punctul de trecere a frontierei. Poartă uniformele lor de vreme frumoasă și, pe sub cămăși, nădușesc un pic.

Zece august, ora nouă dimineața.

Au trecut exact două minute și treizeci de secunde de când tata a deschis portiera și a ieșit. Acum exact un minut, a dispărut în căsuța aceea. Precis că n-au avut cum să-l tortureze într-un singur minut. Într-un minut nu termină nici măcar de făcut pipi băieții noștri. Odată am cronometrat timpul: desfă șlițul la pantaloni, fă pipi, scutură cocoșelul, încheie-te la șliț. S-a și dus un minut. N-ai când să iei pe cineva la bătaie.

Am ajuns la capătul patriei noastre. Ca toate celelalte lucruri, are și ea un capăt. Poți să-i pui capăt mai devreme sau mai târziu.

— Mai devreme sau mai târziu, am să-mi pierd mințile, spunea mama.

— Mai devreme sau mai târziu, am să mă trezesc dând cu pumnii în ceva, spunea tata.

— Mai devreme sau mai târziu, te las și plec.

— Mai devreme sau mai târziu, plecăm noi din balamucul ăsta. Punem capăt la toată nebunia.

Am ales s-o facem *mai devreme*.

Aici, unde tocmai ne aflăm, se întâmplă câteodată minuni, iar alteori nu, și dacă totuși se întâmplă, adulții au un nume pentru tot ce urmează după ele – îi zic libertate. Nu mă dumiresc eu pe de-a-ntregul, însă trebuie să fie o chestie strașnică oricum. Așa ca mândria. Libertatea începe la doi pași de noi, îndată ce treci bariera, de la tablă galbenă cu un scris pe care nu-l pot citi: *Iugoslavia*.

E timpul să se petreacă minunea a cincea.

Tată, de ce întârzii?

Roșu

PÂNĂ AZI DIMINEAȚĂ AM TRĂIT ÎN MICUL NOS-
tru apartament cu două camere. La stânga și la dreapta și
dedesubt de noi, locuiau o mulțime de alți oameni. Unii
dintre ei țineau pisici, câini, canari în colivie și socri. În
imediată noastră vecinătate existau șaptesprezece socri și
douăsprezece animale de casă.

În general, în țara asta a noastră, locuiam cu toții înghe-
suiți unii într-alții. Înghesuia la avea darul să ne întărească
atitudinea socialistă față de viață. În mod sigur. Mai înghe-
suiți de-atât n-ar fi fost posibil să fim decât trăind împreună,
toată lumea de-a valma, într-un singur apartament. Așadar,
certurile în gura mare dintre tata și mama se învecinau cu
certurile în gura mare dintre tații și mamele unor prieteni
de-ai mei.

Văzute din afară, locuințele noastre arătau ca niște cuburi
mici, luminate, stivuite unele peste altele. Înăuntrul lor,
adulții se ciondăneau neconțenit pentru te miri ce. Privind
de jos, din întunericul străzii, nu puteai să-i auzi. În schimb,
tata știa cum stau lucrurile, fiindcă, pe lângă serviciul lui
obișnuit, preluase și funcția de administrator al blocului și
îi mai ajungea la ureche câte ceva.

— Vrei să afli ce au de împărțit în alte familii, de ce fac scandal? m-a întrebat el odată, surprins. Prea bine nu știi nici eu. Pe mine mă cheamă abia când vine momentul să se insulte. Atunci n-am încotro, stau și ascult. Până izbutesc să-i despart, de cele mai multe ori am ocazia să învăț niște înjurături noi-nouțe. *Os de târfă*, de pildă. Habar n-am ce înseamnă, dar așa îi zice Negreanu nevestei lui, când se îmbată. Sau, pur și simplu, *târfă*, cuvântul nu poate lipsi, și el îl repetă cu un fel de plăcere, făcându-se roșu la față ca racul. După asta, ea se duce să-i pună supă la încălzit. Apoi mai e și perechea aceea de intelectuali rezervați și sobri, de la etajul șase. Știi tu care, cei cu nume de familie unguresc. El e subțiratic și uscățiv, ea poartă niște pălării monstruoase, cu boruri late. Ei bine, el o numește pe ea *caracatiță*. Înțelegi? Caracatiță, aceea cu tentacule și așa mai departe. Ce-o vrea să spună, numai el știe.

— Și ea, tată? Ea cum îl numește pe el?

Tata a amuțit pentru o secundă.

— Impotent.

— Îiii?

— Vorba asta ți-o explic eu ție când ai să fi bărbat.

Tata uită că nu voi mai avea nevoie de explicațiile lui când am să fiu bărbat.

ALALTĂIERI SEARĂ, MAMA ȘI-A LUAT RĂMAS-BUN de la prietena ei cea mai apropiată. I-a spus numai că pleacă la munte pentru o lună. Nu i-a spus nimic despre faptul că ne părăseam apartamentul definitiv. Ca de obicei, la sfârșitul discuției și-a adus aminte de împrejurările nașterii mele.

— Și atunci, băiatul meu s-a pornit să țipe. Micuțul voia neapărat să fie în centrul atenției. Da, și încă cum! Chiar

din clipa aceea puteai să-ți dai seama că-i e sortit să rămână unicul nostru copil, vorbea mama în receptor.

— Eu stăteam nemișcat în spatele ușii, trăgând cu urechea.

— Nu, el mânca înghețată, imaginează-ți. Și afară ploua cu găleata. O femeie singură în spital, imaginează-ți, a continuat ea.

Cea care trebuia să-și imagineze întâmplarea cu pricina purta numele de Doina. Se afla la celălalt capăt al firului. Câteodată și mama trebuia să-și imagineze unele lucruri. Atunci se povestea despre Liviu, bărbatul Doinei, care avea nărvul să alerge după femei. Când mama se întindea așa la vorbă, vocea începea să-i tremure de mânie. Asta uitase să mi-o explice.

La nașterea mea, tata mâncase o grămadă de înghețată, în vreme ce, la spital, mama și cu mine țipam amândoi cât ne ținea gura. Eu eram plin de forță, mama era stoarsă de puteri. Tata zice că, de emoție, a mâncat atâta înghețată, încât l-au apucat crampele și a trebuit să meargă la toaletă. Pesemne că există așa ceva.

— Fir-ar să fie! Nu poți termina odată cu povestea asta? izbucnea tata când mama o istorisea iarăși la telefon.

— Să termin? Cum adică? Doar e nostim. Soția ta aduce pe lume un copil, iar tu, între timp, speli colacul de la closet, răspundea mama zeflemitor, acoperind receptorul cu mâna.

— Încetează odată! De ce trebuie să asculte băiatul toate astea?

— El a înregistrat de mult, de mult totul. Însă nu te teme, are capacitatea să discearnă. E inteligent.

— Nu poți să-ți ții gura, pur și simplu?

— Să-mi țin gura? Eu? Doar n-am făcut nimic. Ce vrei să spui c-am făcut? întreba mama, cu o înfățișare nevinovată.

Tata îngھیța în sec. Nimeni nu observase că eram și eu acolo. Nimeni nu spunea dacă, atunci, promisem multe vizite în secția nou-născuților.

Când m-am născut, era prea târziu pentru primul zbor spre lună. Teribil mi-ar fi plăcut să zbor și eu. Apollo 11. Armstrong, Aldrin și Collins. În clipa când Armstrong a coborât cu un salt de pe scara modulului lunar, eu am vomitat grișul cu lapte pe bluza menajerei. Tata și mama erau la mare. Așa mi s-a povestit.

Se vede că grișul cu lapte nu e o mâncare potrivită pentru cosmonauți.

SUNTEM LA ÎNCEPUTUL LUI AUGUST ȘI ALALTĂieri, seara târziu, aerul era încă fierbinte. Contururile blocului nostru se estompau, însă mulțimea de cuburi răspânda lumină. Pretutindeni domnea o liniște neobișnuită. După ce ascultasem o bucată de vreme discuția părinților mei, m-am retras târâș, pe burtă, ca un războinic apaș, și m-am dus să mă întâlnesc cu Dorin.

Dorin era cel mai bun prieten al meu din cartier. Familia lui era altfel decât a mea, fiindcă părinții mei sunt intelectuali. La noi asta are importanță, dacă ești ori nu intelectual. Pe de altă parte, știu că tovarășul nu-i simpatizează deloc pe intelectuali. Așa a spus tata. Dar când vine vorba de însurătoare, mai bine e să fii intelectual. Atunci soacrele te preferă.

Familia lui Dorin muncea în fabrică: tata, mama și frațele. Numai Nero, câinele cel mare și negru, nu muncea. Își avea locul lui, pe culoarul îngust din fața bucătăriei. Într-o zi și Dorin va trebui să muncească în fabrică. Nu numai ai lui o spuneau, ci chiar el însuși.

De fiecare dată când sunam la apartamentul lui Dorin, izbucnea lătratul fioros al lui Nero. Eu știam dinainte ce urmează și pregăteam câteva cuvinte liniștitoare.

— Nero, potolește-te, Nero, eu sunt.

Nero n-avea însă idee cine sunt eu și lătra mai departe. Încercam să nu mă pierd cu firea și sunam din nou. De astă dată, ușa se urnea în sfârșit. Nu auzeam pași, era ca și cum mama lui Dorin ar fi așteptat încă de la început în dosul ușii. O deschidea de un lat de palmă, nu puteam să-i văd decât capul. Dacă nu reușea să scape de mine pe loc, mai trăgea de câteva ori din țigară. În spatele ei plutea în aer un nor de fum.

— Caută-l în altă parte, băiete. Nu-i aici. Și dacă-l găsești, zi-i să vină acasă. Trebuie să aibă grijă de Nero. Altfel, într-o bună zi, îi otrăvesc eu potaia. Așa să-i spui.

Apoi îmi trântea ușa în nas și iarăși nu se mai auzea nimic. Totuși, în felul ei, ea ținea la Nero. Puteam să jur.

Alaltăieri seară, l-am găsit pe Dorin în curtea din spatele blocului. Se chinuia să smulgă din mâna unui puștan un tanc mititel pe care acela îl strângea cu disperare la piept. Când m-a zărit, l-a lăsat în pace pe băiețelul plângăcios și a venit spre mine. Am traversat șinele de tramvai, ieșind printr-o gaură din gardul ce împărțea strada în două, apoi am intrat în blocul de vizavi, am luat liftul până la ultimul etaj și de acolo am ajuns repede pe acoperiș. La înălțime, liniștea era și mai mare, iar întunericul și mai pâclous. Ne temeam de extraterestri. Până să ni se observe lipsa, ei ne-ar fi transportat deja pe Sirius – se știe doar că zboară cu viteze duble și triple față de viteza luminii. Sau ne-ar fi folosit pentru experimentele lor odioase, ne-ar fi măsurat cocoșelul, ne-ar fi inspectat creierul și pe urmă ne-ar fi șters toate amintirile. Groaznice perspective. După asta, ar fi trebuit să mă duc la ora de istorie și să-i mărturisesc doamnei – cum o numeam noi pe profesoara de istorie – că uitasem toate datele luptei glorioase a poporului nostru contra... contra... în fine, contra celorlalți, a ticăloșilor. Și că, mă rog frumos,

dacă are cumva reclamații, să le adreseze extratereștrilor. Ea n-ar fi crezut nici un cuvânt, iar tata ar fi trebuit să vină din nou la școală. Doamna are oricum o slăbiciune pentru el, așa că, în mod sigur, nu i-ar fi părut rău.

— Auuu! Pietriș. Cine naiba a cărat pietrișul aici, sus? a întrebat Dorin, pe când ne așezam.

— OZN-urile, am răspuns eu.

— A, OZN-urile. Oare la ce le-ar trebui OZN-urilor pietrișul? a făcut el neîncrezător.

— Combustibil.

— Combustibil? Pietriș? Și îl depozitează aici, pe terasa vecinilor noștri? În ce scop?

— Cucerirea lumii.

— Și încep de la noi?

— Nu fi bou! A fost o glumă.

— Măscăriciule!

— Cine zice ăla e.

— M-am și julit. Mă ustură.

— Ssst, taci din gură, am șoptit eu, dar apoi mi-am adus aminte să-l întreb: Ce voiai de la Cibi?

— Nenorocitul ăla de tanc îl voiam. E un model a-ntâia. Englezesc.

— Și de asta îl scuturai pe ăla micu', parcă scoteai banii din pușculiță? Știi doar că taică-său trage la măsea. Dacă află că te-ai luat de puștiul lui, ai încurcat-o. Are să se țină după tine și n-are să te slăbească până când nu ți-o plăti cu vârf și îndesat. Îți aduci aminte când a trebuit să te cocoți pe acoperișul chioșcului, ca să scapi de furia lui? Abia după ce l-am chemat pe fratele tău cu Nero s-a hotărât să plece de acolo.

— Ei, asta s-a întâmplat acum un an. Între timp și-a mai pierdut vloga, se împleticește și când face cinci pași. Noap-

Cuprins

Roșu	9
În călătorie cu tata	43
America	100
Întoarcerea	158
Despărțirea	233